

послаблення інвестиційних ризиків на тлі макрофінансової стабілізації та продовження процесів реформування економіки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузмін О.С., Куджа Т.І. Модель фінансово-інноваційного розвитку промислового підприємства. Фінанси України. 2009. №9. с. 78 – 86.

2. Feige Edgard L. (1990). Definining and Estimating Underground and Informal Economies: The New Institutional Economic Approach, World Development, 18. N 7. P. 990.

3. Тіньова економіка в Україні: масштаби та напрями подолання: аналіт. доп. / Т. А. Тишук, Ю. М. Харазішвілі, О. В. Іванов ; за заг. ред. Я. А. Жаліла. К. : НІСД, 2011. 96 с.

УДК 332.021.8+ 330.15

Хлобистов Є.В.

*д.е.н., професор, Національний університет
«Києво-Могилянська Академія» (м.Київ)*

Горошкова Л.А.

*д.е.н., професор,
Запорізький національний університет*

Чернишева Є.

*студ. 2 курсу фак-ту менеджменту
Запорізький національний університет*

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИДОБУВАННЯ ЗАЛІЗНОЇ РУДИ У КРИВОРІЗЬКОМУ БАСЕЙНІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Дніпропетровську область науковці класифікують як старо-промисловий регіон. Для такого типу регіону характерні такі еколого-економічні особливості: наявність традиційних індустріальних виробництв, наявність некроіндустріалізаційних процесів, більшість підприємств 3-го та 4-го укладу, характерна зношеність фондів виробництва, кризовий екологічний стан певних районів.

Освоєння мінерально-сировинних ресурсів регіону розпочалося у ХІХ ст. Область є лідером за рівнем видобутку залізних руд, на її території сформовано найбільший залізорудний басейн

України – Криворізький. Басейн було відкрито у 1865 році, а перші розробки почалися 1881 року. Промислових запасів залізних руд у басейні близько 18 млрд. т., які з'явилися у період протерозою[1].

У Дніпропетровській області ведеться видобуток кам'яного вугілля, залізних та марганцевих руд, кременистих та будівельних пісків, дробленого каміння, каоліну, глини, сланців та інших мінералів. Така висока видобувна активність пояснюється місцезонашуванням області на Українському кристалічному щиті (65% території області» та Дніпровсько-Донецькій западині (35% області).

Негативним економічним чинником є зниження фінансування видобування мінеральних ресурсів: таке явище набуло сили після набуття Україною незалежності, майже перестали проводитися геолого-розвідувальні роботи[2].

Середня глибина видобування у басейні – 1000-1500 метрів, однак, за умови, що річний видобуток не перевищує 2 млн то є перспективи щодо поглиблення рудників до глибини 1900 м [3] (рис. 1).

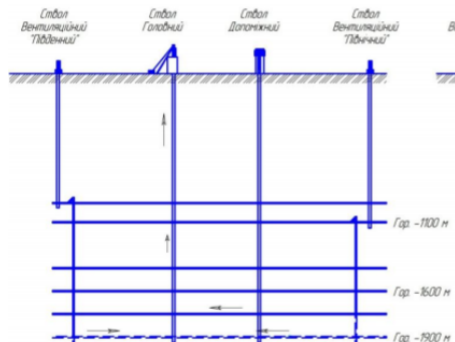

Рис. 1. Система розкриття родовищ Криворізького басейну [4]

Однак, це потребуватиме додаткових витрат на утримання стволу та копру[4]. Однак таке поглиблення може негативно вплинути на продуктивність видобутку: замість середнього 7,5 до 4,7 млн т.

Підприємства ПАТ «Метінвест», а саме Ганнівський кар'єр, Першотравенський кар'єр, Кар'єр №1, Кар'єр №2, Кар'єр №3,

Кар'єр №4 – в середньому видобувають руду на глибині 300-400 метрів, виключенням є Кар'єр №4, де видобування на глибині 185 м. – шахти знаходяться у Північному та Центральному ГЗК [5]. На території «Південного ГЗК видобуваються підприємства ПАТ «Укррудпром», ПАТ «Арселор-Міттал Кривий Ріг», ПАТ «Євраз Суха Балка» - середня глибина видобування на рівні 1100-1300 метрів. Видобування на такій глибині відображається на підвищенні собівартості видобування, оцім цього несе екологічну шкоду. Згідно досліджень, максимальна глибина на якій можна видобувати руди відкритим методом – 500-600 метрів. Аби мінімізувати витрати та й надалі видобувати руду ефективно слід перейти до відкрито-підземного способу видобування, наступним кроком обрання стратегії зменшення собівартості[5]:

1. Можна почати видобувати бідні руди (складають 30-40% від загальної кількості руд);

2. Заміна підйомних машин на більш сучасні, що дозволить збільшити обсяги видобування.

Задля реалізації проектів щодо збільшення обсягів виробництва, пошуці нових джерел слід стимулювати інноваційну та інвестиційну діяльність. Згідно міжнародної практики найбільш ефективним способом є введення пільгових норм амортизаційних відрахувань[6]. Суть цих пільг, що податком не обкладаються деякі види капітальних активів та інвестиції підприємства. Механізм даного процесу полягає у перенесенні виручки до неоподатковуваних резервних фондів задля їх неоподаткування та подальшому витрачання на потреби підприємства й здійснення інвестиційної діяльності[7].

Науковці вважають, що така економічна категорія, як амортизація – є як витратами для підприємства так і джерелом для відновлення основних засобів виробництва, що в свою чергу впливає на рентабельність виробництва. Слід враховувати, що знос обладнання яке бере участь у видобутку залізної та марганцевої руди – пов'язують не тільки із терміном служби, а й кількістю видобутої сировини [8]. Проблемаю, яку слід вирішити це перенос вартості обладнання на вироблену продукцію, яка складається не тільки із видобутої руди, а ще із пустих порід, які не мають жодної вартості. Пусті породи обліковуються, однак на позабалансовому рахунку, що не є раціональним [9].

Для стимулювання інвестиційної діяльності підприємств видобувної промисловості у міжнародній практиці використовують податкову знижку на інвестиційну діяльність та наукові дослідження. Вона передбачає зменшення суми прибутку, який оподатковується [10].

Серед методів стимулювання науковці виділяють же інвестиційний податковий кредит. Цей кредит накладається на податок з прибутку підприємства на ту суму, яку підприємство інвестувало чи витратило на розробки. Метою знижки – є відкладання сплати платежу на невизначений термін [11].

Висновки. Слід зауважити, що дані рішення потребуватимуть фінансових інвестицій задля амортизації старого чи закупівлі нового обладнання, й це вплине на зростання собівартості видобутку бідної руди. Однак залучення додаткових інвестицій позитивно вплине на збільшення прибутку: дозволить збільшити обсяги виробництва, розвідувати нові родовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пантелеева Н. Історія дослідження та освоєння мінеральних ресурсів Дніпропетровської області / Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Географія. 2015. Вип. 2 (39). С. 20–25.
2. Колосов В.А., Воловик В.П., Дядечкин Н.И. Современное состояние и перспективы развития предприятий по добыче и переработке железорудного и флюсового сырья в Украине / Горн.журн. 2000. № 6. С. 162-168.
3. Ступник Н.И., Андреев Б.Н., Письменный С.В. Исследование формы поперечного сечения подземных выработок при комбинированной отработке месторождений / Вісник Криворізького національного університету. – 2012. – № 32. – С. 3-6
4. Білецький В. С., Калініченко В.О. Розкриття запасів залізних руд криворізького басейну підземним способом нижче глибини 1500...1700 м / Збірник наукових праць "Вісник НУВГП". Рівне. 2018. Випуск 1 (81) серія "Технічні науки". С.229-240.
5. Ступнік М.І., Письменний С.В. Комбіновані способи подальшої розробки залізрудних родовищ Криворізького басейну / Гірничий вісник ДВНЗ "Криворізький національний університет". 2012. Вип. 95(1). С. 3-7.
6. Павлюк А.П. Щодо особливостей та напрямів стимулювання інвестиційної діяльності підприємств у післякризовий період. / Аналітична записка : офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. Київ, 2013. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1053/>

7. Лозинський І. Є. Особливості планування інвестиційних проектів з відтворення виробничої потужності збиткових вуглевидобувних підприємств / Економіка промисловості. 2011. № 2-3. С. 193-197.

8. Замула І. В. Природноресурсний потенціал як об'єкт бухгалтерського обліку / Уч. зап. Таврич. нац. ун-та ім. ВИ Вернадського. Сер.«Юрид. науки. 2008. Т. 19. №. 58. С. 182-182.

9. Серебрянський Д.М. Оподаткування прибутку підприємств та його вплив на інвестиційну діяльність в ринкових умовах [Текст] : дис. ... канд. ек. наук : 08.04.01. Ірпінь, 2006. 200 с.

10. Система податкових пільг в Україні у контексті європейського досвіду / Соколовська А.М., Єфименко Т.І., Луніна І.О. та ін. ; за заг. ред. А.М. Соколовської. К. : НДФІ, 2006. 316 с.

11. Цуркан І. М., Герасимова І. Ю. Податковий механізм стимулювання інвестиційної діяльності підприємств гірничо-металургійного комплексу України / Держава та регіони. Серія : “Економіка та підприємництво”. 2014. № 2 (77). С. 135–142.

УДК 332.021.8+ 330.15

Хлобистов Є.В.

*д.е.н., професор, Національний університет
«Києво-Могилянська Академія» (м.Київ)*

Слезак Міхал

*Магістр Економіки,
Вища школа економіки та гуманітаристики
(м. Бельско-Бяла, Польща)*

ІНВЕСТИЦІЇ У ПРИРОДООХОРОННУ ДІЯЛЬНІСТЬ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

Проблеми економічного зростання, чинників і факторів, що його формує і забезпечує сталий розвиток національного господарства привертають останнім часом усе більшу увагу. Саме тому актуалізувалась проблема переходу до сталого соціально-економічного розвитку національних і регіональних систем з урахуванням нових реалій, трансформації механізму ефективного управління, визначення методів і підходів до забезпечення сталого розвитку.

За участю авторів було проведено дослідження динаміки природоохоронної діяльності в ЄС та Україні (усі природоохоронні